

ಮಧ್ಯಂತರ: ಯೇಸುವಿನ ಪಲಾಯನ

(12:15-21)

ಯೇಸುವಿನ ಬಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಂಜು ನಡೆದಿತ್ತು. ಅಕಾಲಕವಾಗಿ ಬಂಧಿತನಾಗುವದನ್ನು ತಡೆಯಲು, ಅತನು ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರ ಕೂಡ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಜಪ್ಪು ನಮುದ್ದರ ಬಳಗೆ ಹೊಳದನು (ಪೂರ್ವ 3:7). ನಲಿಯಾದ ನಮಯದಲ್ಲಿ ಯೇಸು ದೈತ್ಯವಾಗಿ ನಾಯಲು ಸಿದ್ಧಾಗಿದ್ದನು, ಅದರೆ ಆ ನಮಯ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿರುವದಿಲ್ಲ.¹

ಒಂದು ಮಧ್ಯಂತರ (12:15, 16)

¹⁵ಯೇಸು, ಅದನ್ನು ತಿಜಂಡು ಅಲ್ಲಂದ ಹೊರಟುಹೊಳಿಸಿ. ¹⁶ಅನೇಕರು ಅತನ ಹಿಂಡೆ ಹೊಳಿದರು. ಅತನು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಸ್ವಾಫ್ಥಮಾಡಿ ತಾನು ಇಂಥವನೆಂಬುದಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ತ್ರಣನಭಾರದೆಂದು ಅವಲಗೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು.

ವರ್ಜನಗಳ 15, 16. ಒಂದು ಕ್ಷಾಣ ವಿಶ್ವಾಸಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು, ಎಂದು ಅತನು ಶ್ರಯಾಸಿದ್ದಾಗಲೂ, ಜನ ನಮುಕವು ಅತನನ್ನು ಅನೇಕರು ಅತನ ಹಿಂಡೆ ಹೊಳಿದರು. ಅವರು ಗಲಾಯ, ಯೂದಾಯ, ಯೀರೂನೆಂದು, ಇದುಮಾಯದಿಂದಲೂ, ಯೋದಾನ ಹೊಕೆಯ ಅಜೆಯಿಂದಲೂ, ತಾರ್ಜಿ ಸಿದೋನ್ ಹಟ್ಟಣಗಳ ನುತ್ತಾನಿಂದಲೂ ಅತನ ಬಳಗೆ ಬಂದರು (ಪೂರ್ವ 3:7, 8). ಕೆಲವು ಹಟ್ಟಣಗಳ ಅನ್ಯಜನಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಲಂದ, ಅನ್ಯ ಜನರು ಜನಸಮಾಹಕದಲ್ಲಿದ್ದರು (12:18). ಯೇಸುವನ್ನು ಹಿಂಬಾಳಸಿದ ಅನೇಕರು ಅಸ್ವಾಫ್ಥರಾಗಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಅತನು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಸ್ವಾಫ್ಥಮಾಡಿದನು.

ಅತನು ಈ ಹಿಂಡೆ ಅನೇಕವರ್ತಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆಯೂ ನಹ ಮಾಡುವಂತೆ, ಅವಲಗೆ ತಾನು ಇಂಥವನೆಂಬುದಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಕಿಲ ಅಂದನು (8:4; 9:30; 16:20; 17:9). ಅತನ ಎಜ್ಜಲಕೆಗಳನ್ನು “ಮೇಸ್ಸಿಯನ ರಹಸ್ಯ”ವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಮೆಜ್ಜಿಗೆಯಾಡ ದೇವರ ನೇವಕ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಗಿರ ಉಪದೇಶ (12:17, 18)

¹⁷ಹಿಂಗೆ ಯಿಶಾಯನೆಂಬ ತ್ರಾವಾದಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಿದು ಮಾತು ನೀರವೆಲತು; ಅದೆಣೆಂದರೆ:

¹⁸ಇಗೋ ನನ್ನ ನೇವಕರು; ಕೇತನನ್ನು ನಾನು ಅಲಸಿಕೊಂಡನು;
ಕೇತನು ನನಗೆ ಇತ್ತನು; ನನ್ನ ಕ್ಷಾಣ ತ್ರಿಯನು. ಕೇತನಿ
ನನ್ನ ಅತ್ಯವಂಸ್ಯ ಇಲಿನವೆನು;
ಕೇತನು ಅನ್ಯಜನಗಳಿಗೂ ನಾಯಿಬಿಧಿಯನ್ನು ನಾರುವನು.

ವರ್ಜನ 17. ಹವಿತ್ರುತ್ವನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತಾಯನು, ಯೇಸುವಿನ

ಕೃತ್ಯಾರ್ಥನ್ನು ತ್ವಾದನೆಯ ನೇರವೇಲಕೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರ್ಥಾನ್ತಪದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದನು (1:22ರ ಮೇಲನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಸೊಳಿಲ). ಈ ಬಾಹಿ ಅತನು ಯೀಶಾಯನ ಮಾಣಿಕ್ಯ ದೇವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಸಿಂಹಿದನು.

ವರ್ಜನ 18. ವರ್ಜನ 18 ಲಂಡ 21 ರವರೆಗೆ ಹಳೆ ಒಡಂಬಿಕೆಯ ಲುಡ್‌ಪಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಯನ್ನು ಯೀಶಾಯ 42:1-4 ಲಂಡ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅನತ್ತಿಯುಷ್ಟಿ ವಿಷಯವೆನೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಶಭ್ದಗಳು Masoretic ಪಠ್ಯ (MT) ಮತ್ತು Septuagint (LXX) ದಿಂದ ಇನ್ಸ್ಟಾರಿರುತ್ತದೆ. A. W. Argyle ಅವರು ನಲಹೆ ಸಿಂಹಿದಂತೆ ಬಹುಶಃ ಯೀನು ನಂಭ್ರಾಣವಾಗಿ ಅರೇಬಿಕ ಭಾಷೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ.²

ನೇರವರ್ಕನಿಗೆ ಎಂಬ ಶಭ್ದಕ್ಕೆ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರುವ ರ್ಯಾಕ್ ಶಭ್ದ *pais*, ಮೇಲಾದ ಮೇಲೆ ಇಸ್ತಿತರ ಶಭ್ದಗಳಂತೆ (*doulos; diakonos*) “ನೇರವರ್ಕ” ಎಂಬ ಶಭ್ದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಗಿನಲಾಗಿಲ್ಲ. *Pais*, ಎಂಬ ಶಭ್ದವನ್ನು “ಮಗು” ಮತ್ತು ಬಜ್ಬನ “ನಂತಾನ” ಎಂದು ನಿಹಂಡಿಸಿದೆ. ಈ ಶಭ್ದಗಳ ತ್ವಯೋಳಗ ದೈವಜ್ಞಾನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ತಂದೆ/ಮಗ ಮತ್ತು ಯಜಮಾನ/ನೇರವರ್ಕ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ದೇವರೇಂದರಿಗೆ ಯೀನುವಿನ ನಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ತ್ವತ್ತಿಯನಲು ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ. ಇತರ ವಾಕ್ಯಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ *pais*, ಎನ್ನುವ ಶಿಭಾಷ್ಟ (ಅಪೋಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಾರ್ಥ 3:13, 26; 4:27, 30) ಯೀನುವಂಸ್ಯು ದೇವರ ನೇರವರ್ಕ ಎಂದು ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯೀಶಾಯ 42ರ ಮೂಲ ನಿಷ್ಪತ್ತೆಂದಿಲ್ಲ, ದೇವರ “ನೇರವರ್ಕ” ಎಂದು ಇನ್ನಾಯೆಲನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ, ಮೆಸ್ಸಿಯನನ್ನು ಅಲ್ಲ. ಹಂಚರ್ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ ಯೀಹಾದ್ಯರು ಬಹುಶಃ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯ (ಯೀಶಾಯ 41:8)ಲಂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು, ಯೀಶಾಯ 42:1ರಿಳ್ಳಿ: “ಯಾಕೋಬನು ನನ್ನ ನೇರವರ್ಕನು ... ಇನ್ನಾಯೆಲನನ್ನು ನಾನು ಆಲಸಿಕೊಂಡ ಜನರು” ಎಂದು ಛುರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳೆ ಒಡಂಬಿಕೆಯ ತ್ವಾದನೆಗಳ ಇಬ್ಬಗೆಯ ನೇರವೇಲಕೆಗಳನ್ನು ಹೋಳಿಸುವದಲಂಡ ಈ ಲಾತಿಯ ಭಾಷಾಂತರ ಅನಾಧ್ಯವೆನಲ್ಲ. ಕಾಗೂ, ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಮೆಸ್ಸಿಯನ ವಿಷಯಾಂಶಗಳ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತವೆ (ಸೊಳಿಲ ಯೀಶಾಯ 42:6, 7). ದೇವರ ಅಂತಿಮ ನೇರವರ್ಕನಾದ ಯೀನುವಿಗೆ ಮತ್ತುಯನು ಯೀಶಾಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಂತಹದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ವಾಕ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಶಭ್ದಗಳು (ನಂಜಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಷ್ಟು ಮೆಷ್ಟು) ಯೀನು ದೀಕ್ಷಾನ್ಯಾಸದ ನಂತರ ಮತ್ತು ರಾಹಾಂತರ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ದೇವರು ತಾನೇ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಈ ಮಾತುಗಳ ನಾಮವಾಗಿವೆ (3:17; 17:5).

ಯೀನು ಹಬಿತ್ತಾರ್ಕ್ಯಾವಿಂದ ಅಭಿಜ್ಞೇಶಿಸಲ್ಪಡುವ ನಂದಭರ್ತವನ್ನು ಯೀಶಾಯನ ತ್ವಾದನೆ ಮುಂತಿಜನುತ್ತದೆ. ಯೀನು ದೀಕ್ಷಾನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಅತ್ಯಾನು ಅತನ ಮೇಲೆ ಇಜದು ಬಂದನು (3:16). ಯೀನು “ಹಬಿತ್ತಾರ್ಕ್ಯಾನ ನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವವನು” ಎಂದು ದೀಕ್ಷಾನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿದ ಯೋಹಾನಸಿಗೆ ಸಿಂಹಿದ ಸಂಜನೆಯಾಗಿದೆ (ಯೋಹಾನ 1:30-33). ಅಪೋಸ್ತಲರ ಕೃತ್ಯಾರ್ಥ 10:38ರಿಳ್ಳಿ ಹೇತುನು, “ಸಿಂಹ ನಜರೇತಿನ ಯೀನುವಂಸ್ಯು ಬಲ್ಲರಷ್ಟೇ ದೇವರು ಅತನನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಬಿತ್ತಾರ್ಕ್ಯಾದಿಂದಲೂ ಬಲದಿಂದಲೂ ಅಭಿಜ್ಞೇಶಿಸಿದನು” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಅತನು ಅನ್ಯಾಯ ನಾಯಕವನ್ನು ಎಂಬ ಯೀಶಾಯನ ತ್ವಾದನೆಯನ್ನು ಯೀನು ನೇರವೇಲಸಿದನು. ಇದು ಅತನ ಮೂಲ ನಿಯೋಳಂವಾಗಿರಲ್ಲ (10:6; 15:24), ಅತನು ಅನ್ಯಜನರ ನೇರವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು ಮತ್ತು ಹ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅನ್ಯಜನರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದನು. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ, “ದೊಡ್ಡ ನಂಜಕೆ” ಇಧ್ಯದಕ್ಕಾಗಿ ಯೀನುವಿನಿಂದ ತ್ವರಿತಂಶಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇಬ್ಬರು ವೃತ್ತಿಗಳ ಮಾತ್ರ ಅನ್ಯಜನರಾಗಿದ್ದರು (8:5, 10; 15:22, 28).

ನಷ್ಟಾಧಿಕರ ನಾಯಕನ (12:19-21)

¹⁹ ಈತನು ಜಗತ್ತಾಡುವದಿಲ್ಲ, ಕಂಗಾಡುವದಿಲ್ಲ; ಇಂದಿಗಳಲ್ಲ ಈತನ ದ್ವಿನಿಯ ಯಾಲಗೂ ಕೇಳಿಸುವದಿಲ್ಲ.

²⁰ ಜಿಜ್ಞಾಸು ದಂಟನ್ನು ಮುಲಿದುಹಾಕೆಯೂ ಅಲಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದೀಪವನ್ನು ನಂದಿಸಬೇಕು ನಾನ್ಯಾಯವನ್ನು ದಿಗ್ರಿಜಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವನು.

²¹ ಅನ್ಯಾಜನರು ಈತನ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ ನಿರಣ್ಯಾಯಿಂದಿರುವರು.

ವರ್ಜನ 19. ಯೇನು ಜಗತ್ತಾಡುವದಿಲ್ಲ, ಕಂಗಾಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಗತಿ ಆತನು ಯಾವಾಗಲೂ ಜರ್ಜೆಯಲ್ಲ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಭಂಡಜೆಗಳಲ್ಲ ಎಂದು ಅಥವಾಪಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ, ಆತನು ತನ್ನ ಜಿತ್ತವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿತ್ತುವುದಕಾಗಿ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಗತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲೇಜನುತ್ತದೆ. ಯೇನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ತಾರುವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಆತನು ಅನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ದೊಂಜ ಎಜ್ಜಿಸುವವನಾಗಿರಿಲ್ಲ.

ಆತನ ದ್ವಿನಿಯ ಇಂದಿಗಳಲ್ಲ ಅಲನುವದರ ಕುಲತಾದ ಅಲ್ಲೇಲುವಾಗಿಲ್ಲ, ಎಂಬ ನೂಜನೆ ಆತನ ಸೇವೆಯ ಕಡೆಗಿರುವ ದೀನತೆಯನ್ನು ನೂಜಿಸುತ್ತದೆ. ಆತನು ತನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ನೆಚೆಯಿವದಕ್ಕೆ ತಯಿಸಿನಿಲ್ಲ, ಅದರೆ ಇತರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಿ ಕಲಿಸಿದನು. ಆತನ ಅನೇಕ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಗಳ ಗುಣಾಗ್ರಿ ನಡೆದವು ಇದಲಿಂದಾಗಿ ಆತನು ತಹ್ವಾದ ಗಮನವನ್ನು ನೆಚೆಯಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿಲಿತಕ್ಕಾಗಿ ಫಲನಾಯರು “ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಬಾದುವನ್ನು” ಬಿಯನುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಜನರು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಮತ್ತು “ಇದಿ ಜೊಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ... ಖಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು” (6:2, 5ರ ಮೇಲನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೋಡಿಲ).

ವರ್ಜನ 20. ಯೇನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸದ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಿಕ ಅನ್ವಯಾದವರನ್ನು ಯೆಶಾಯನು ಅಪಯೋಗಿಸಿದ ಏರಡು ರೂಪ ಜಿತ್ತಗಳು ಪ್ರತಿಸಿದಿಕಲನುತ್ತವೆ. ಹೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಜಿಜ್ಞಾಸು ದಂಟನ್ನು ಮುಲಿದುಹಾಕುವದಿಲ್ಲ. ದಂಟಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬಿಧದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾಲಿಸಲು ಅಪಯೋಗಿಸಿನತ್ತಾರೆ, ಅದಾಹರಣೆಗೆ, ಹನ್ನು ಕೊಳಲು, ಮತ್ತು ಅಳತೆಯ ಕೊಲು.³ ದಂಟಗಳ ಹೇರಳವಾಗಿರುವದಲಿಂದ (11:7ರ ಮೇಲನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನೋಡಿಲ), ಜಿಜ್ಞಾಸು ಅಥವಾ ಬಾಗಿದ ದಂಟನ್ನು ಬಿನಜಿನಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನರಳವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅಲಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದೀಪವನ್ನು ನಂದಿಸಬೇಕು ಎರಡನೆಯ ರೂಪಕ್ಕಿರಿವಾಗಿದೆ. ದೀಪದ ಬಲ್ತಿಯ ಅಗಸೆಯ ನಾಲಿಸಿದ ಅಥವಾ ನಾರಗಿಸಿಯ ಬಲ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಈ ಬಲ್ತಿಗಳ ಸಲಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೆ ನರಳವಾಗಿ ಅಪುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದೆ ಬೇರೆ ಬಲ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದಾಗಿದೆ.⁴ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಯೇನುವಿನ ನೌಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿತೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ (ನೋಡಿಲ 11:29). J. W. McGarvey ರವರು ಯೇನು ಹೇಗೆ “ಅವರ ನೋಡಬೇನ್ನು ವಾಸಿದುರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ನತ್ತು ಹೊಗುತ್ತಿರುವ ಅವರ ಬಲವನ್ನು ಜ್ಞಾಲೆಯಾಗಿ ಹಲವತ್ತೊಂದುತ್ತಾನೆ”⁵ ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆತನು ತುಂಡಿಕೆ ಒಳಗಾದವರ ಬಿಷಯದಲ್ಲ ನಾನ್ಯಾಯತೆಹೀನ ನಂಬಿಯದವರೆಗೆ ಕರುಣೆಯಿಂಬ್ಲಿವಾಗಿದ್ದಾನೆ - ಅಂದರೆ, ನಾನ್ಯಾಯವನ್ನು ದಿಗ್ರಿಜಯಕ್ಕಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವನು ಎನ್ನುವ ಅಥವಾಗಿದೆ.

ವರ್ಜನ 21. ಮೆಸ್ಸಿಯನಲ್ಲ ಅನ್ಯಾಜನರು ನಿರಣ್ಯಾಯಿಂದಿರುವರು ಎಂಬ ನಂತ್ಯ ಮತ್ತು ನುವಾಕೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕನ್ನು ಮುವ್ಯ ಬಿಷಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದುತ್ತದೆ (2:1-12; 4:15, 16; 8:5-13; 10:18; 12:18; 15:21-28; 24:14; 28:19).

¹Leon Morris, *The Gospel According to Matthew*, Pillar Commentary (Grand Rapids, Mich.: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1992), 308–9. ²A. W. Argyle, *The Gospel According to Matthew*, The Cambridge Bible Commentary on the New English Bible (London: Cambridge University Press, 1963), 93. ³Morris, 311. ⁴Ibid. ⁵J. W. McGarvey, *The New Testament Commentary*, vol. 1, *Matthew and Mark* (N.p., 1875; reprint, Delight, Ark.: Gospel Light Publishing Co., n.d.), 106.